

S. Gołub

Wierzchowiny, st. 11, gm. Siennica
Różana, woj. chełmskie, AZP 82-89/64

Informator Archeologiczny : badania 25, 108

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stwierdzić można, iż warstwy II-IV to warstwy osadnicze, natomiast warstwy V-VI pochodzą z wypełniska fosy. Wydzielono następujące fazy osadnicze: 1) osada otwarta — faza I, datowana materiałem ceramicznym z warstw IV-V na pol. X-XI/XII w.; 2) osada podgrodowa — faza II, datowana materiałem ceramicznym z warstw II, III na XIII i XIII/XIV w.

Materiały i dokumentację złożono w Muzeum w Grudziądzu.

Badania zakończone.

Wierzchowiny, st. 11
gm. Siennica Różana, woj.
chełmskie
AZP 82-89/64

Muzeum Okręgowe w Chełmie

Badania prowadził mgr S. Gołub. Finansowane przez Muzeum Okręgowe w Chełmie. Sondaż ratowniczy. Pozostałości osady wczesnośredniowiecznej — do X w. i ślady osadnictwa z epoki kamienia.

Stanowisko odkryto 22 IV 1986 r. w trakcie badań AZP. Ze względu na duże zagrożenie postulowano niezbędną interwencję konserwatorską. Jest to piaszczysto-gliniaste wzgórze przecięte drogą polną, od południa i zachodu ograniczone małym bezimiennym ciekim, od strony południowego wschodu porośnięte trawą. Po północno-zachodniej stronie drogi wybierany był piach. Od północy znajdują się ogrodzenia chlewni RSP Zagroda.

Na obrzeżach piasznicy zachowały się pozostałości obiektów archeologicznych i w ich miejscu założono 3 wykopy o łącznej powierzchni 40,28 m².

Wykop 1 założono w miejscu widocznego w profilu, zniszczonego częściowo obiektu, oznaczonego nr 1. Wymiary: maksymalna szer. 2,5 m, zachowana uchwycona dł. 5 m, miąższość ok. 50 cm, profil w przybliżeniu nieckowaty. Wypełnisko stanowi intensywnie czarna, piaszczysta ziemia. Mogła to być jama lub dolna część obiektu mieszkalnego.

Okolo 50 m na północny wschód od wykopu 1 w profilu widoczne były zaciemnienia. Założono w tym miejscu wykop 2. Zarejestrowano obiekty 2-4. Z planów i profili części zachowanych wynika, że była to jama oraz pozostałości jakiegoś obiektu mieszkalnego. Brak jest śladów konstrukcji. Wypełnisko obiektów 3-4 to czarna, zbity, piaszczysta ziemia z dużą ilością przepalonych kamieni.

Szczególne znaczenie ze względu na znalezione zabytki ma obiekt 2 — głęboka jama, być może odpadowa, o wypełnisku brązowej, zbitej, piaszczystej ziemi. Znalezione tam dużą ilość kości zwierzęcych, 2 częściowo zachowane ozdoby z żelaza (?), obrobioną kość ramienną krowy (rodzaj szufelki ?), przęślik lub ciężarek z opoki, fragm. ceramiki, które zrekonstruowano w małe naczynie z wywiniętym wylewem (wys. 12 cm, śr. wylewu 117 mm, śr. dna 66 mm) oraz prawie całą (uszkodzone uszko ?) igłę żelazną (dł. 41 mm).

Większość materiału zabytkowego stanowiła ceramika, głównie nieornamentowana (udało się zrekonstruować 2 naczynia w całości oraz 1 duże częściowo), polepa i kości zwierzęce. Z analizy dr hab. A. Lasoty-Moskalewskiej wynika, że 77,5 % stanowiły kości bydła, 14,7 % owcy/krowy, a tylko 7,8 % świni-osobników młodych. Świadczy to o rolniczym charakterze osady i większym zasięgu.

Z innych ciekawych zabytków wymienić można 2 przęśliki z opoki, nóż żelazny i gwóźdź żelazny. Znalezione także kilka zabytków krzemiennych — odłupki i wióry. Są to ślady osadnictwa z epoki kamienia, trudne do bliższego wydatowania.

Materiały przechowywane są w Dziale Archeologii Muzeum Okręgowego w Chełmie.